

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ
КАФЕДРА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування**

вересень, 2016 р.

Харків, 2016

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://vk.com/public76418287>).

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами, платежами.
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	-
1.1. Реформування податкової системи	-
1.2. Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3. Адміністрування податків	4
1.4. Податковий контроль	5
2. Окремі податки і збори	
2.1. Податок на прибуток підприємства	
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	
2.3. Податок на додану вартість	-
2.4. Акцизний податок	-
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	-
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	-
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	-
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Збір за місця для паркування транспортних засобів	-
2.12. Туристичний збір	-
3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	-
4. Довідкова інформація	8
5. Нормативно-правові акти, що набули чинності в серпні 2016 р.	9

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.3.Адміністрування податків

1.3.1. Про затвердження Змін до Порядку заповнення документів на переказ у разі сплати (стягнення) податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійснення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, повернення помилково або надміру зарахованих коштів. Наказ Міністерства фінансів України від 05.09.2016 № 811. (Наказ офіційно не оприлюднено)

Коментар: Сутність внесених змін – уточнення кодів видів операцій зі сплати податкових платежів, що пов'язано як зі змінами в податковому законодавстві, так і змінами в організаційній структурі ДФС.

В новій редакції відповідного додатку враховано особливості сплати ПДВ та акцизного податку в

Скасовано операції та відповідні коди		Встановлено коди для нових операцій	
Код	Назва	Код	Назва
160	Надходження до бюджету коштів за результатами роботи підрозділів Головного оперативного управління	10С	Повернення на електронний рахунок платника надміру сплачених сум ПДВ
		420	Бюджетне відшкодування у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів
		240	Надходження до бюджету коштів з рахунку в системі електронного адміністрування реалізації пального

Також в найменуванні окремих операцій враховано зміну назв окремих підрозділів ДФС.

Тобто, даний документ носить переважно технічний характер.

1.3.2. Про внесення змін до форми Квитанції про прийняття податків і зборів. Наказ Міністерства фінансів України від 01.09.2016 № 799. (Наказ офіційно не оприлюднено).

Коментар: Внесені зміни до форми квитанції передбачають можливість сплати податків і зборів до каси ради об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад).

Внесені уточнення узгоджують вимоги до платіжних документів з законодавством про місцеве самоврядування та дозволяють реалізувати альтернативні варіанти сплати податкових зобов'язань, що

є актуальними в умовах об'єднання громад.

1.4.Податковий контроль

1.4.1. Про затвердження переліку товарів, що мають біржове котирування, та світових товарних бірж для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу “витягнутої руки”. Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09. 2016 р. № 616. Набув чинності 23.09.2016 р. (Офіційний вісник України від 23.09.2016 р. № 73, ст. 2464).

Коментар: Прийняття цієї Постанови спрямовано на виконання вимог п. 39.2.1.3 Податкового кодексу України, згідно з яким для контрольованих операцій з вивезення у митному режимі експорту та/або ввезення у митному режимі імпорту товарів, що мають біржове котирування, встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" використовується діапазон цін на такі товари, що склалися на товарній біржі.

До переліку товарів, що мають біржове котирування віднесено товари, що класифікується за 66 позиціями УКТ ЗЕД.

1.4.2. Ключові показники ефективності в роботі ДФС (Лист Міністерства фінансів України від 27.09.2016 р. № 31-11000-07-10/27318

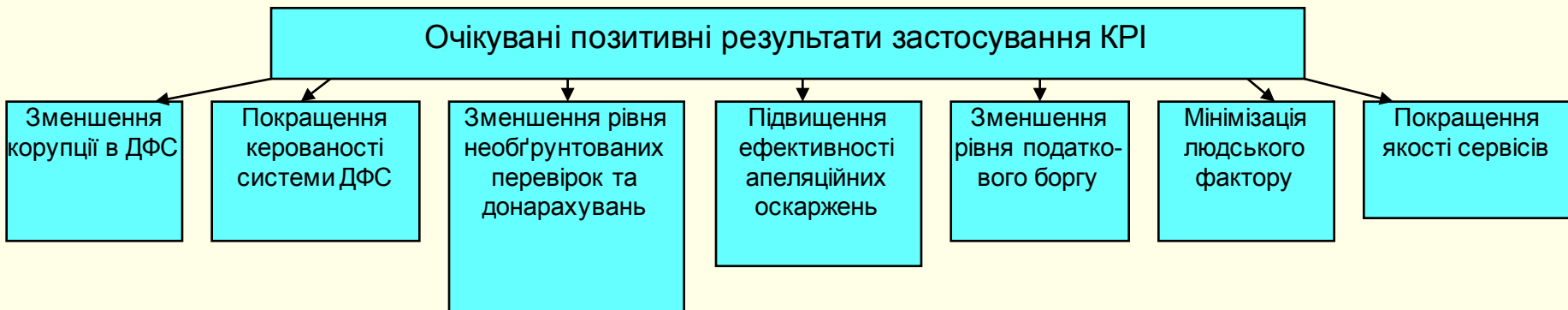
Коментар: Цим листом до ДФС спрямовані сформульовані Міністерством фінансів України цілі та завдання ДФС на 2016-2017 рр, а також Ключові показники ефективності в роботі ДФС (Key Performance Indicators) - KPI. Міністром були встановленні завдання по різних напрямкам, які будуть оцінюватись за допомогою KPI.

СФЕРА	Key Performance Indicators - KPI	Очікуваний результат
СЕРВІСНІ ФУНКЦІЇ	Провести незалежне дослідження рівня задоволеності платників податків роботою ДФС Надалі це буде проводитись регулярно	Об'єктивна оцінка реформи ДФС та контроль над нею
	Встановити систему фіксації задоволеності платників податків консультаціями, наданими ДФС через електронні та телефонні сервіси	Об'єктивна оцінка реформи ДФС та контроль над нею
	Частка розглянутих звернень у загальній кількості звернень платників податків на сервіс «Пульс»	Ефективний розгляд звернень платників податків
	Частка податкових декларацій, поданих за допомогою електронних сервісів ДФС України	Зменшення людського фактору та можливостей для корупції

СФЕРА	Key Performance Indicators - KPI	Очікуваний результат
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Створити територіальні органи ДФС у вигляді структурних підрозділів апарату ДФС без права юридичних осіб	Оптимізація роботи та скорочення штату
	Затвердити новий штатний розпис апарату ДФС та територіальних органів (структурних підрозділів), який передбачає: скорочення адміністративних функцій територіальних органів та їх централізацію; на районному рівні залишаться лише сервісні функції	Оптимізація роботи та скорочення штату
	Користувачі Міністерства фінансів України та Державного Казначейства України отримають повний і безпосередній доступ до автоматизованих систем та баз даних ДФС без обмежень доступу до інформації (в режимі читання - без можливості внесення змін)	Підвищення прозорості роботи ДФС
ДОБРО-ВІЛЬНА СПЛАТА	Рівень своєчасного подання податкових декларацій	Зростання цього індикатора свідчатиме про ріст довіри платників до ДФС, що надає якісні послуги
РИЗИК ОРІЄНТОВНИЙ ПІДХІД	Запровадити систему Ризик менеджменту, яка включає наступне: Створення в центральному апараті ДФС окремого підрозділу ризик-менеджменту Визначення критеріїв ризику не виконання податкового законодавства для кожного виду податку Податковий та митний аудит базується на ризик-орієнтовному підході	Зменшення тиску на добросовісних платників та більш ефективно виявлення порушників
	Коефіцієнт покриття податкового аудиту системою управління ризиками (підвищення ефективності системи оцінки ризиків для виявлення несумлінних платників)	Зменшення кількості позапланових перевірок завдяки автоматизованому відбору справ
ФУНКЦІЇ АУДИТУ ТА АПЕЛЯЦІЇ	Частка сплачених грошових зобов'язань, визначених за результатами податкового та митного аудиту (не сплачені до бюджету суми донарахувань означають зайво витрачені ресурси держави та платників податків)	Перетворення ДФС з карального на сервісний орган. Зменшення кількості перевірок та необгрунтованих нарахувань
	Частка узгодження грошових зобов'язань, визначених за результатами податкового та митного аудиту (цей індикатор продемонструє ефективність відбору випадків для проведення податкових та митних перевірок)	Зменшить кількість перевірок та необгрунтованих нарахувань

СФЕРА	Key Performance Indicators - KPI	Очікуваний результат
РОБОТА З БОРГОМ	Обсяг заборгованості ПДВ	Результат: відсутня прострочена заборгованість по відшкодуванню ПДВ
	Динаміка податкового боргу У випадку ефективної діяльності підрозділів з погашення податкової заборгованості податковий борг має скорочуватись	Підвищення якості роботи ДФС стосовно платників-порушників закону. Водночас, збільшення надходжень до бюджету
МИТНИЦЯ	Граничний час митного оформлення у митних режимах імпорту, експорту і транзиту товарів, відносно яких АСАУР не генерувався перелік митних формальностей	Швидке митне оформлення перевезень
	Частка митних декларацій згенерованих АСАУР як ризикові, по яких фактично було виявлено розбіжності	Ефективне використання АСАУР
	Кількість митних оглядів товарів, ініційованих посадовими особами митниць без генерування такої митної формальності АСАУР	Зменшення зловживань з боку посадових осіб митниць

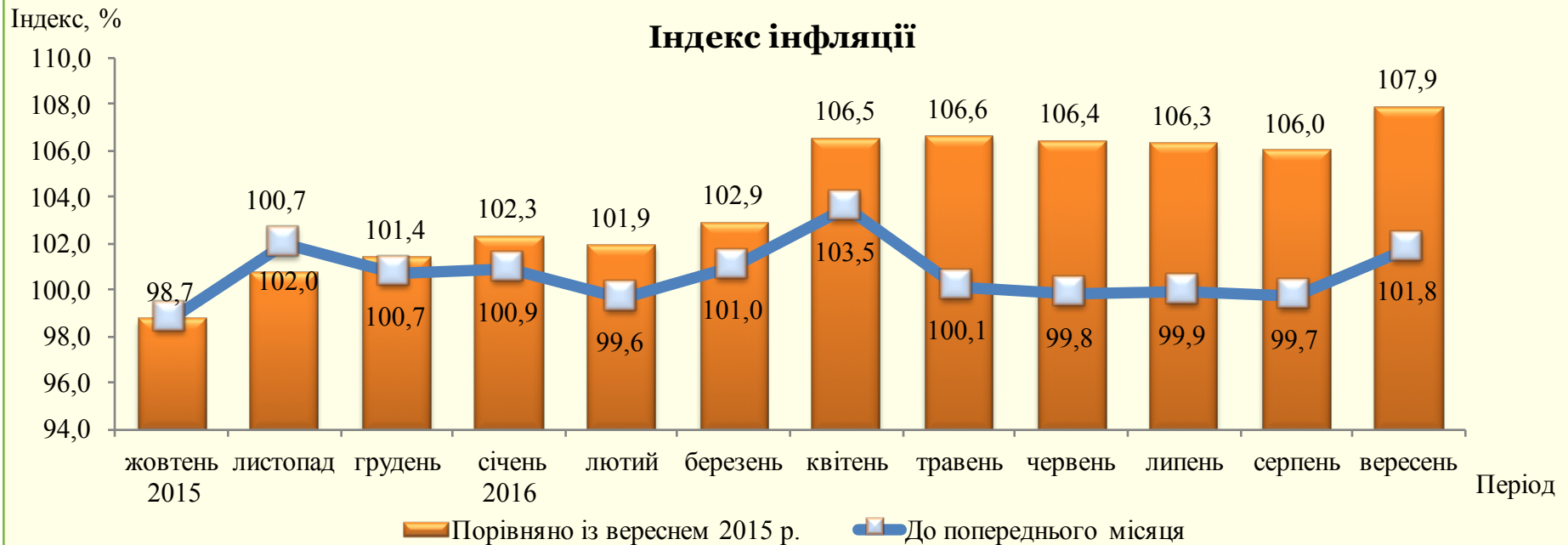
Основним показником роботи ДФС буде оцінка задоволеності платників податків. Передбачається, що Голова ДФС повинен кожного місяця подавати звіт та оприлюднювати результати виконання KPI.

Дані KPI розроблялись спільно з громадськими організаціями та Науково-дослідним центром фіскальної політики і Інститутом податкових реформ.

Планується, що цей законопроект повинен незабаром бути винесений на розгляд до Уряду.

4. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у вересні 2016 р. відбулося збільшення темпів інфляції порівняно із попереднім місяцем. Відповідні зміни є наслідком зростання споживчих цін на усі види товарів та послуг, окрім окремих категорій продуктів харчування (фрукти, овочі, хліб і хлібопродукти), а також послуг залізничного пасажирського транспорту. Індекс споживчих цін з початку 2016 р. склав 6,4%, що значно менше рівня відповідного показника за аналогічний період 2015 р. (41,4%). Порівняно із вереснем 2015 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 7,9%.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ). Індекс споживчих цін за 2015 рік застосовується із значенням 120 відсотків (п. 6 підрозділу 6 Розділу XX);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В СЕРПНІ 2016 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
1. Про внесення змін до Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків. Наказ Міністерства фінансів України від 04.08.2016 р. № 723.	09.09.2016 р. (див. випуск моніторингу за серпень)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустриальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою
оподаткування Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця (<http://vk.com/public76418287>)**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи, доктора економічних наук,
професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

завідувача кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **С.В. Антоненка;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **А.О. Єніної-Березовської;**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Є.І. Котлярова;**

старшого викладача кафедри оподаткування, к.е.н. **О.С. Віннікової;**

старшого викладача кафедри оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної;**

старшого викладача кафедри оподаткування **Г.В. Назаренко;**

викладача кафедри оподаткування **О.В. Белосвета;**

викладача кафедри оподаткування **Ю.М. Малишко;**

аспіранта кафедри оподаткування **С. Капустника.**